

Primera conferència sobre recerca turística

crònica

P Durant els dies 13 i 14 de desembre es va celebrar a Girona la I Conferència sobre Recerca Turística a Catalunya. Aquesta iniciativa vol ser una espècie d'observatori des d'on avaluar i potenciar la recerca aplicada al turisme. Pretén, també, continuar la publicació de la *Guia de la recerca del turisme a Catalunya*, de la qual es va presentar la primera edició.

Sempre és interessant que la gent que es dedica a la recerca dins d'un mateix sector es reuneixi per analitzar la feina que està fent. Ho és més si el sector al qual ens referim és el turístic, ja que la investigació hi ha arribat recentment i no amb la força que seria desitjable. És també encertat i una mostra d'oportunitat que la ciutat de Girona, que pretén ser punt de referència de l'ensenyament i la recerca turística, sigui per uns dies el centre d'atenció. Però més enllà d'aquestes primeres constatacions és necessària una anàlisi més reposada.

Si bé la recerca en turisme no és nova, sí que en els darrers anys hi ha hagut un augment de la producció investigadora, amb la proliferació d'estudis i de gent que, tant des del sector públic com des del privat, hi ha dedicat esforços. Ha estat la pròpia realitat del sector que ha impulsat la recerca. En efecte, després dels anys del «deixar fer», on la temporada turística es repetia cada any anivellant o superant els resultats anteriors i on el descontrol, en tots els sentits, era la política més seguida, hem passat a una nova situació. La maduresa del turista, juntament amb la generalització espacial i també temporal del fenomen, han portat a un obligat replantejament del sector. Superar els errors del passat i projectar el nou turisme s'han convertit en els reptes de l'espai turístic. Precisament aquí, en la planificació del sector, és on entra la recerca. És a partir d'aquest moment que cal plantejar quina recerca fer.

La recerca turística ha de ser eminentment aplicada. És a dir, ha de donar pautes d'actuació pràctiques. En aquest punt, el treball conjunt entre investigador i executor esdevé clau. És necessari equilibrar teoria i pràctica, l'ideal i el real, el més enllà i l'aquí. Així, cal una estreta col·laboració entre investigadors, empresaris i administració. Sovint, però, trobem magnífics treballs d'orientació clara i amb mesures concretes i aplicables que queden en el no-res a l'hora de l'execució. És un fenomen que es repeteix. Després de

Presidència i assistents a la I Conferència sobre Recerca Turística.

CARRERA

convèncer-se de la necessitat d'un determinat treball, d'encarregar-lo i de fer-lo, havent-hi destinat uns recursos, queda guardat en qualsevol calaix. No n'hi ha prou amb encarregar l'estudi, sinó que calen mecanismes per a la seva realització. Avui dia el principal problema dels treballs de planificació és que no s'executen. D'aquesta manera, lògicament, la recerca perd el seu sentit més essencial, que és el de transformar la realitat.

No hi ha en la recerca turística una metodologia pròpia. El fenomen turístic s'estudia des de diferents camps: l'economia, la geografia, l'ecologia, l'urbanisme, el dret, etc. Cada una d'aquestes disciplines aporta la seva metodologia. És el que Joan Cals anomena enfocament

Una sessió de les Jornades a la Facultat de Lletres de la UdG.

CARRERA

ampli de possibilitats a l'hora de prendre decisions.

També resulta interessant veure quines són les línies de recerca que es prioritzen. La I Conferència ha posat de manifest que es dediquen molts esforços a una investigació dirigida cap als estudis més de caire econòmic, a la recerca del rendiment, la qualitat i el manteniment de la quota de mercat. Evidentment és necessari que es facin aquests tipus d'estudis i que s'hi dediquin molts mitjans, ja que el turisme és un sector econòmic, i en alguns casos, com el de Catalunya, de primera magnitud. Però no s'hauria de desestimar l'aportació d'estudis de caire més antropològic, social i mediambiental, sobretot des de la perspectiva de la planificació a llarg termini. Interessen, paral·lelament a la recerca aplicada a la gestió empresarial, estudis generals sobre el fenomen turístic. No sembla aquesta la pauta que ha començat a marcar la I Conferència, i així ho demostra l'única concessió en aquesta línia, basada en el concepte de sostenibilitat.

Aquest concepte, que hauria de regir la planificació com a garantia de feina ben feta, ha perdut el seu valor degut a la seva poca concreció, i ofereix interpretacions molt diverses. Aquesta subjectivitat ha portat a banalitzar-lo. Actualment només serveix per vestir alguns discursos sense que sigui cap garantia de res. La Conferència podria ser un bon espai per impulsar un consens sobre el concepte de sostenibilitat des del punt de vista de la seva aplicació pràctica.

Caldria recuperar la vella idea de turisme no només com a simple sector econòmic sinó com a experiència vital enriquidora. L'augment de la mobilitat que caracteritza la societat actual (que el turisme ha d'aprofitar) posa en contacte persones d'indrets diferents, i hauria de ser una forma d'intercanvi de coneixements i experiències. El turisme, per les seves característiques, pot ajudar a difondre les diferents realitats territorials i despertar l'interès per aprendre i ensenyar.

XAVIER TURRÓ

CARRERA

polièdric. Aquesta és una de les característiques més valuoses del turisme, perquè permet aglutinar les aportacions de cada una de les disciplines i tenir una visió global del sector. Permet, a més, tenir un ventall

A la dreta, Joan Cals, un dels ponents de la conferència.